

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 Dep
0033 OSLO

Vår dato: 04.09.2015
Vår ref.: 201104129-43
Arkiv: 312 / 052.52A
Deres dato:
Deres ref.:

Saksbehandler:
Tor Carlsen

Oversendelse av klage på vedtak om avslag på søknad om Skåro kraftverk i Kvam herad

Vedtak om avslag på søknad om tillatelse til bygging av Skåro kraftverk er påklaget av Nils Frode Skaar som er grunneier og søker til prosjektet.

Klagen er gitt innen klagefristen og tilfredsstiller de øvrige vilkår for klagerett i forvaltningslovens kapittel VI. NVE har forberedt klagen i tråd med forvaltningsloven § 33.

Vi kan ikke se at klagen gir grunnlag for å endre vårt vedtak av 3.7.2015. Klagen oversendes derfor til Olje- og energidepartementet (OED) for endelig avgjørelse.

Bakgrunn for saken

NVE mottok søknad datert 10.3.2014, om tillatelse til bygging og drift av Skåro kraftverk i Kvam herad i Hordaland. Saken ble sendt på høring den 2.4.2014 sammen med elleve andre kraftverksøknader i Kvam, Fusa og Samnanger kommuner. Det ble holdt folkemøte i forbindelse med høringen på Kunsthuset Kabuso på Øystese den 12.5.2014. NVE var på befaring i området den 16.9.2014. Den 3.7.2015 avslo NVE søknaden om Skåro kraftverk siden tiltaket ville vil gi inngrep i et viktig friluftsområde med urørt preg og i et fjordlandskap av stor verdi.

Klagen

Nils Frode Skaar klaget på NVEs vedtak den 10.8.2015. Klagen er begrunnet på følgende måte:

«NVE har 3. juli 2015 fattet slikt vedtak:

NVE mener at kriteriene i vannressursloven § 25, ikke er oppfylt. NVE gir ikke tillatelse etter vannressursloven § 8 for bygging av Skåro kraftverk.

Vedtaket påklages herved til departementet.

Innledningsvis nevner jeg at fylkesmannen i Hordland publiserte et prosjekt i desember 2005 kalt Hordaland satser på småkraft. Kopi av dokumentet følger vedlagt. Inspirert av prosjektet tok jeg kontakt med Jon Kildahl, tidligere direktør ved Bjølvefossen AS. Han laget en liten forstudie angående utbygging og satte meg i kontakt med Småkraft AS. Etterfølgende prosess

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst
Vangsvæien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

har vært både utmattende og tidkrevende. Når det begredelig resultatet av søknaden nå etter hvert foreligger, er jeg blitt både gammel og sur. Departementet får ha meg unnskyldt om klagen preges av dette.

Jeg nevner også at klagen saklig sett ikke trenger annen begrunnelse enn en henvisning til søknaden. Alle relevante spørsmål er tatt med der. Vedtaket inneholder ikke noe som rokker ved det som er anført i søknaden. Det jeg ber om er derfor at departementet foretar en ny, selvstendig og uavhengig prøving av søknaden. Klagen begrenser seg til å kommentere direktoratets begrunnelse og må ses på som et supplement til søknaden.

Lesingen av vedtaket med begrunnelse har vært en, på flere måter, deprimerende opplevelse. At resultatet i seg selv er skuffende får nå så være. Det er en menneskelig reaksjon som man må lære seg å leve med. Begrunnelsen har likevel vært tyngre å svelge. Skjelden har jeg lest så mye sludder pakket inn i så mange fine ord. Her er resultatet funnet først. Deretter er det skrevet en begrunnelse som passer. Anførlene er så subjektive at de ikke har noen generell gyldighet, noe jeg skal komme tilbake til nedenfor.

Lengden på vedtaket (22 sider) synes imponerende. Etter fradrag fra klipp- og limdelen står det lite igjen. I tillegg har direktoratet innskrenket sitt eget vurderingstema vesentlig. Jeg viser om dette til side 19, siste avsnitt, tredje linje, hvor det heter følgende: NVE vil i vedtaket legge vekt på konsekvenser for friluftsliv og landskap og ikke gå inn på en inngående diskusjon av konsekvenser for naturmangfold. Vedtaket er med andre ord basert på en vurdering av konsekvensene for friluftsliv og landskap. Selv om det er fristende å kommentere noe av det tøvet som søknaden har utløst vedrørende mosesamfunn, fossefall etc, skal jeg i det følgende konsentrere meg om det NVE definerer som avgjørende, nemlig konsekvensene for friluftsliv og landskap.

I sin vurdering tar NVE utgangspunkt i innerste del av Fykkesund, fra Vikanes til Botnen. Denne delen er vegløs på begge sider, hvilket - ifølge NVE - gir området et sterkt urørt preg. Vi snakker her om den innerste ca tredjepart av Fykkesund. En strekning på tilsammen ca tre kilometer. Ser man dette som sterkt preget av urørthet, har man veldig spesielle briller. Men det har vel kanskje NVE når de går på befaring?

Det første man legger merke til, på veg innover fjorden fra Vikanes, er bebyggelsen i Botnen. Der har det vært drevet jordbruk i alle fall siden svartedauen og det bærer landskapet preg av. Langs stranden er det en lang naustrekke med flere kaier, herunder en moderne flytekai i betong for gjestebbruk. Landskapet er kultivert og det meste av innmarken blir fortsatt slått. Gårdsbygninger er spredt over hele fjordbunnen sammen med en nedlagt skolebygning og en rekke hytter.

Stekningen mellom Vikanes og Botnen er også «preget». Først kan man merke seg området ovenfor Vikane. Her ligger det et titalls hytter med det som hører med i strandkanten.

På vestsiden av fjorden finner man ikke andre «inngrep» enn en gammel utløe. På østsiden derimot finns mer. Nederst i Kastdal står også en utløe. Lengre inne kommer man til min gård, Skåro.

Ved Skårolandet har jeg kai og sjøhus. På Flætena (langs stien til gårds ca 80 m.o.h. og ikke synlig fra fjorden) står et gammelt stovehus som jeg har restaurert sammen med murene etter låve og stabbur. I gårdstunet (ca 300 m.o.h. og lite synlig fra fjorden) har jeg seks bygninger. På Skårolandet står nedre stasjon av en gammel taubane som går i et spenn på 600 meter til tunet på gården. Banen er ikke vedlikeholdt på mange år og ute av bruk. Traseen går over

elven/juvel og er godt synlig i hele sin lengde. Anlegget består av øvre og nedre stasjon, to bærekabler og to trekkvaiere.

Mellom Skårlandet og Botnen ligger det nedlagte bruket Jarane. Her ser man restene etter gammel bebyggelse samt en trafostasjon med tilhørende høyspentline rett opp lien mot Gamlestølen og videre til Kastdal pumpestasjon inne på fjellet. Fra samme trafostasjon går det også lavspentlinjer til Botnen, til Skårlandet og derifra til gårds. I tillegg kommer telefonlinjene. Til slutt nevner jeg rosinen i pølsen. Høyspentlinjen som krysser fjorden rett innenfor Kastdal. Det er åpenbart mulig å hevde at fjordstrekningen innenfor Vikanes har et sterkt urørt preg på tross av det som er nevnt ovenfor. I alle fall gjør NVE det. Jeg antar likevel at det avgjørende må bli om mitt planlagde minikraftverk vil endre dette preget i nevneverdig grad. Også for dette spørsmålets vedkommende fremstår NVEs vurdering som sterkt subjektiv.

Personlig får jeg problemer når dette skal vurderes. Mitt utgangspunkt er nemlig at alle «inngrepene» nevnt ovenfor lett kan aksepteres. Min naturopplevelse påvirkes ikke av noe av dette. Ikke engang av høyspentlinjen som krysser fjorden. Men jeg synes det er vanskelig å svelge NVEs anførsel om at denne fjordkryssingen nærmest er ubetydelig fordi den henger så høyt over fjorden at den nesten ikke er synlig når man f.eks. padler kajakk inn fjorden. Det gjelder tross alt del av en høyspentlinje som skapte opprørslignende tilstander i hele regionen. De to fjordkryssingene over Granvinfjorden og Fykkesundet ble av aktivistene fremhevet som særlig provoserende. Jeg har svært liten tro på at mitt lille minikraftverk vil utløse slike reaksjoner. Men jeg nevner igjen at NVE synes å ha spesielle briller. Gjennom disse evner ikke NVE å se «monstermastene» på begge sider (malt i hvitt og rødt av hensyn til flysikkerheten har jeg latt meg fortelle) og kablene med og uten markeringsbøyer.

Inngrepet det er snakk om vil ikke endre det «preget» innerste delen av Fykkesund har i dag. Kraftstasjonen ved sjøen vil bestå av en bygning som vil fremstå som et sjøhus av god kvalitet med tilhørende kai. Alt kan bygges i naturlige materialer. Taket kan tekkes med skifer eller torv etc. Rørgaten kan skjules der den er synlig fra fjorden. Ny vegetasjon vil skjerme det meste i løpet av få år. Bare sist vinter har snøen brutt ned mer skog enn det er aktuelt å fjerne langs hele traseen. Problemet er ikke hogging, men gjengroing.

Slik denne saken har utviklet seg må jeg sette min lit til at det finns politikere som kan skjære gjennom den byråkratismjøren som har utviklet seg. Det skjedde både i kommunen og i fylkeskommunen. Jeg ber departementet følge opp.

Etter det jeg har forstått vil departementet gjennomføre befaringsfor avgjørelsen tas. Det tror jeg vil være nyttig. Jeg håper i så fall at det relativt raskt lar seg gjøre å antyde et aktuelt tidspunkt.»

NVEs vurdering av klagesaken

NVE kan oppheve eller endre vedtaket dersom NVE finner klagen begrunnet, alternativt oversende klagen til OED for endelig avgjørelse (jmfør forvaltningsloven § 33).

Nils Frode Skaar er uenig med NVE i at Fykkesund har et urørt preg. Videre er han uenig i at bygging og drift av Skåro kraftverk vil påvirke opplevelsen av landskapet i særlig grad.

I NVEs vedtak av 3.7.2015 er det vurdert at en utbygging av Skåro kraftverk medføre store og svært synlige inngrep i et viktig fjordlandskap som i dag fremstår som urørt. Det er særlig de permanente tekniske inngrepene som var planlagt i forbindelse med rørgatene og kraftstasjonen som vil redusere

opplevelsesverdien av landskapet. NVE påpekte også i vedtaket at det ikke vil være mulig å pålegge avbøtende tiltak som gjør at opplevelsesverdien i fjordlandskapet ikke blir vesentlig redusert.

NVE minner om at selv om det finnes tekniske inngrep i et område kan området fremdeles oppleves som urørt. NVE vurderer hver enkelt sak selvstendig ut i fra tilgjengelig planinformasjon, innkomne høringsuttalelser og befaring av området. NVE har ikke lagt skjul på i vedtaket at det finnes tekniske inngrep i området. NVE vil også minne om at Kvam herad, Hordaland fylkeskommune, Fylkesmannen i Hordaland, Bergen og Hordaland turlag, Forum for Natur og friluftsliv Hordaland og Naturvernforbundet i Hordaland i sine høringsuttalelser til Skåro kraftverk påpeker at fjordområdet fremstår som urørt selv etter etableringen av kraftledningen mellom Sima og Samnanger. NVE har i vedtaket altså ikke forfektet et syn som er radikalt annerledes enn synet som fremkommer av uttalelsene fra faginstanser og organisasjoner som forvalter landskapsverdier og friluftsverdier.

Konklusjon

NVE kan ikke se at det i klagen er kommet frem nye opplysninger som gir grunnlag for å endre vårt vedtak av 27.2.2015. Klagen oversendes derfor OED til endelig avgjørelse (jmfør forvaltningsloven § 33). Alle sakens dokumenter gjøres tilgjengelige for departementet gjennom internettløsningen SeDok.

Med hilsen

Rune Flatby
avdelingsdirektør

Øystein Grundt
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Vedlegg: Sakens dokumenter oversendes departementet via SeDok

Kopi til:

Nils Frode Skaar